יא א מיי' פ"ח מהל' מזיקין הלכה מ:

יב ב מיי' שם פ"ג הלכה ד:

יג ג מיי' פ"ד מהל' פסולי מוקדשין הלכה ח:

ידי נזירה ס' • וה"ה במתניתין לא לא ב) פי כפיו אלא פי מזר ושערי מזר לא אמר כלום אלא הגשמה תלויה בו: **בעל** מיעקר קא עקר • הגדל מעיקרא כשמפר לאשתו והוי כאילו לא חל משולם כמו חכם שעוקר הגדר מעיקרו אלא מינו גייז מהפרה ואילך הוא דמתבטל הגדר ועד הפרה היה מקויים: **אי** אמרינן מיעקר עקר חבירתה כמי משתרלי שהרי הוא כאילו לא חל הגדר משולם ולא אמרינן מינו גייז היא משתרלי וחבירתה אסורה לפי שהיתה הרשומה בכל דין נזירות עד הפרה ושפיר מיתפיס בה שניה והפרה הרשומה אינה מועלת לשניה ומי דלגבי חכם הותר הגדר הרשומו הותרו כולם הייט משום דחכם עוקר הגדר מעיקרו ומגמלא כאילו לא חל משולם אבל בעל שמיפר בלא חרטה ליט עוקר הגדר מעיקרו אלא מינו גייז וה"ה דמלי למימר דעפקא מינה אם שאלה ביין ונגמלה ונגלה במזיד ואח"כ הייפר לה דאי מיעקר עקר אינה לוקה ואי מינו גייז לוקה וכן לענין אם נטמאה בשוגג ואח"כ הייפר לי מיעקר עקר לא תביא טולת הטוף ואשם ואי מינו גייז מביאה טולת הטוף ואשם שהרי חל הנזירות עד עתה: **אלא** ס"מ בעל מיעקר עקר • והחרטה הוא מיתר כמיתה דלא חל הגדר משולם ולכך אינו מייפר דאיט מייפר לאינו ל"ע ג) דלא דמי לאחרים דכיון דרשאי להפר לאשתו ותירץ הר"ל אלייה דה"פ אח"כ מיעקר עקר ליט הכוח להפר דפשיטא דקיים לה אשם לא קיים לה לא היה לידורו שום דבר אח"ל מינו גייז א"כ ליט תלוי בדבורו וכיון שאין תלוי בדבורו ממילא הוי מופר: **כמאן** דאמר קיים ליכי דמי, אי איתא ל' לאהקמתו מלי מיפר • [במאי] שאמר "קיים ליכי" דאמת הוא דנשאלין על ההקמה דהכי אמר רבי יוחנן בנדרים (דף סט.):

האשה שנדרה בנזיר והפרישה בהמתה • חטאת עולה ושלמים אם שלו היתה הבהמה פי' מבהמות של בעלה, אלא הרעה בעדר בלומר חולין היא כיון שהיפר לה בעלה וכדמפרש לקמן (דף כד.) דכי [מקמה] לה בעלה, מילתא דלריך לה, כלומר אם לא היפר לה שלריכה לקרבנות נזיר, במילתא דלא לריכה כגון שהיפר לה בעלה ואינה לריכה לקרבנות נזיר לא מקני לה: **ואי** ס"ד בעל מיעקר קא עקר חיפוק לחולין • דעקר הגדר מעיקרו ולא חל הגדר משולם והוי כאדם המפרים בהמתו לנזירות ונטמאל לחכם והחיריו דתנן (לקמן דף לא.) דנפקא לחולין: **והיינו** טעמא דכיון דלריכה כפרה • על שלעיכה עלמה מן היין וכרבי אלעזר הקפר דאמר דנזיר=חטאת הוא הוא ליה חטאת (הטוף) שמתו בעליה אע"ג דהפר לה לענין ב) [לאיסור] על הבהמה דין חטאת אם הבהמה [שלה] היא דגמרה ומקדים לה: **היכי** דמי אלימא דלא היפר לה בעל כלל לריכא למימר דלוקה דהא מזיה היא ופשיטה הוא דלוקה, אלא פשיטא דהיפר לה הבעל אחר שנטמאה ואחר שנתחה ואפילו הכי לוקה דבהיא שעתא דשחטה ביין הוי מזיה וש"מ הבעל מינו גייז: **לעולם** מיעקר עקר • ומיירי שלא היפר ודקתמרה לריכא למימר, משום סיפא דאילטריך ליה למיתני "אינה סופגת" תני ריש אגב סיפא דסופגת, ופיפא אילטריכא ליה, למיתני לאתויי דאמר רבי יהודה דאמר רבי אמי דאמר רבי יוחנן מקמי מרדות ואם תאמר מאי אריא היפר לה ואחר כך היתה שותה לאשמועינן שנתה ונטמאה ואח"כ [שתתה] היפר לה [דאינה] סופגת כיון דמיעקר עקר ה] וי"ל דמשום רבי יהודה נקט הכי דאפילו בהיפר ואח"כ שתתה סופגת מכח מרדות אע"ג דבכבר היפר כיון דלאיסורא נתכוונה: הכי

ורמינהו *נזירי נזירה ורגלי נזירה לא אמר כלום ראשי נזירה כברי נזירה ה"ז נזיר זה הכלל דבר שיש בו שמה תלויה בו הרי זה נזיר אמר רב יהודה דאמר הכי יעשה פי כפיו מיין ושערי כשערו מלגזו: דריני נזירה ושמע בעלה ואמר "ואני" אינו יכול להפר: איבעיא להו *בעל מיעקר עקר או דלמא מינו גייז- למאי נפקא מינה לאשה שנדרה בנזיר ושמעה חברתה ואמרה "ואני" ושמע בעלה של ראשונה והפר לה אי אמרת מיעקר עקר, הוא נמי אישתראי אי אמרת מינו גייז, אידי אישתראי, חברתה אסורא, מאי ת"ש דריני נזירה ושמע בעלה ואמר "ואני" אינו יכול להפר ואי ס"ד בעל מינו גייז ליפר לאשתו והוא ליתסר אלא לאו ש"מ בעל מיעקר עקר, לא, לעולם מינו גייז ובדין הוא דליפר לה והיינו טעמא דלא מצי מיפר כיון דאמר לה "ואני" כמאן דאמר "קיים ליכי" דמי- אי מתשיל אהקמתו מצי מיפר ואי לא לא מצי מיפר ת"ש האשה שנדרה בנזיר והפרישה את בהמתה ואח"כ הפר לה בעלה: אם שלו היתה הבהמה תצא ותרעה בעדר ואם שלה היתה הבהמה הרי זו חטאת תמות ת"ש ואי ס"ד בעל-מיעקר עקר, תיפוק לחולין, אלא לאו ש"מ בעל מינו גייז, לעולם אימא לך בעל-מיעקר עקר והיינו טעמא כיון (ה) (דלא) צריכה כפרה הוא כחטאת שמתו בעליה וגמירי *דחטאת שמתו בעליה תמות ת"ש האשה שנדרה בנזיר והיתה שותה יין ומטמאה למתים הרי זו חטאת תמות היכי דמי- אילימא דלא היפר לה בעל, צריכא למימר, אלא פשיטא דהיפר לה בעל, ואי ס"ד בעל מיעקר עקר אמאי חטאת תמות אלא לאו ש"מ בעל מינו גייז לעולם אימא לך בעל מיעקר עקר ומשום *דקתני סיפא *היפר לה בעלה והיא לא ידעה והיתה שותה יין ומטמאה למתים, אינה סופגת את הארבעים

תנא

ורמינהו דמינו לא לא מינו גייז • ופה ושיער לא הוי דבר שהגשמה תלויה בו דאי גייז לשיער ותחיך לגיב שפתים לא מיית: **אמר רב יהודה** דאמר ג) **אכי יעשה פי כפיו מיין** • דהואיל דפרים הכי הוי מזיר: אמרה הריני נזירה ושמע בעלה ואמר ואני שניהם מזירין ואינו יכול להפר לה • דכיון דאמר ב) ואני גלי אדעתיה דניחא ליה במאי דקא דברה ליהי והשתא מקיים לה: **ולי אמרת מיעקר עקר** • בעל לא הגדר מעיקרו אלא אשתכח דבהיא שעתא דקאמרה אינה מזירה ואני דלא חיל עליה מזירות בכ"ל: **ולי אמרת מינו גייז** • דמכאן ולהבא לא חיל עליה מזירות ג) אבל למפרע הוות מזירה: **אי איתא לי אשתרלי ומכירתה אסירא** • דלכי אמרה ואני ד) הוות תבירתה מזירה מעלייה: **ולי ס"ד בעל מינו גייז** • לא הגדר מכאן ולהבא אמאי ליט יכול להפר משום דקאמר ואני נימא דהאי דאמר ואני להכי הוא דקאמר הכי דתהוי מזירה לפי שעה עד דליקבל עליה מזירות ולינזייה לנזירות אשתו מכאן ולהבא ומזירות דידיה ניחול עליה כדמעיקרא דהא ליט מיפר מכאן ומפרע: **אלא לאו שמע מינה** • ה) הבעל כי מיפר לנזירות אשתו מיעקר עקר לה ומשום הכי ליט יכול להפר לה אשם אלו) דמיעקר מיפר לה נמלא מיפר לא שלו) דמיעקר עקר והיינו טעמא דליט יכול להפר לא שלה מכוס דבהיא שעתא דאמר ואני ניחא ליה דתהוי מזירה ז) עד דחיל עליה מזירות (ג) ח) דהא קיים לה לפי שעה ומהיא שעתא ואילך לא מלי מיפר משום דבעל מיעקר עקר ט) דלשולם ליט יכול להפר י) מכאן ולהבא בלא מפרע והכא למפרע לא מלי מיפר דהא קיים לה לפי שעה: כ) **לא לעולם מינו גייז** • אלא הייט טעמא דלא מלי מיפר לה דכיון דאמר לה ואני כמ"ד לה קיים מזירותיך ג) דמי והלכך לי מיתסיל מ) אהקמתו מלי מיפר דקא מקיים לה ברישא מלי מיפר ואי לא לא מלי מיפר: **ואם שלה היתה הבהמה** • וכגון שהקנה לה אחר לנזירותה ואמר לה על מנת שאין לבעליך רשות בה: **והיינו טעמא** • דיחמות דכיון שהפרישה לשם חטאה מעיקרא והשתא לא מצטרכה לכפרה דהא היפר לה בעלה ועקר את הגדר מעיקרו הויא לה כחטאת שמתו בעליה דגמירי דלמיתה אזלא לפי שאין כפרה למתים ואית "דמפרש" כיון דלריכה כפרה על שלעיכה עלמה מן היין והשתא לא לריכה דהיפר לה בעלה ג) מעיקרא הויא לה כחטאת שמתו בעליה דגמירי דלמיתה אזלא דאפילו ר"א הקפר מודה דלא קרבה אפי' על הנעבר משום דהויא לה כחטאת שמתו בעליה (ג) משום דבחטאת בהמה גמרינן דתמות אין לבל בחטאת הטוף לא גמרינן דתמות: **אלא פשיטא דהיפר לה בעל** • וקתני דסופגת את הארבעים על שהיתה שותה יין ומטמאה למתים קודם שהיפר לה: **לעולם אימא לך מיעקר עקר לה בעל** • והכא כמאי עסקינן דסופגת את הארבעים כגון דלא היפר לה ודקתמרת לי לא היפר לה בעל לריכא למימר ודאי לא לריכא אלא משום דקתני סיפא כו': **אינה סופגת** • דלריכא למימר דס"ד ס) דתספוג כיון דנתכוונה לאיסורא: הכא

נוסחת הריב"ן

א) דאמר יעשה פיו כפיו: ב) דאמר אישו ואני: ג) (אבל כו' נזירה) ליתא בכ"י: ד) הויא: ה) בעל המפר לנזירות כו': ו) בכ"י כתוב כאן גליון דמיעקר כו': ז) מיהם לפי שעה: ח) מזירות ומיד אל עליה מזירות דהא כו': ט) לעולם: י) במכתן: כ) (לא לעולם מינו גייז אלא) ליתא בכ"י ומס"ד ולהיינו טעמא: ל) מזיהמין והלכך: מ) אעיקרה: נ) דסד"א:

[תוספתא פ"ג]

[נעיל יב. נדרים פח]

נעיל כ: [נדרים ע.]

נדרים פג: לקמן כד.

[יומא נ. וש"נ] לקמן כנ. נדרים סב

[נדרים כח: וש"נ] לקמן כנ. נדרים סב.

ר"ח דגרסי

הגהות הב"ח

(א) גם' והיינו טעמא כיון (דלא לריכה כפרה) תא"מ וכ"כ ס"א דלריכה כפרה: (ב) רש"י ד"ה אלא לא וכו' מזירות דידיה דהא קיים לה: (ג) ד"ה והיינו טעמא וכו' שמתו בעלי: והא דנקט בהמה משום דבחטאת:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) רש"י ד"ה והיינו טעמא כיון דמשום דבחטאת בהמה גמרינן דתמות. ב) שי' לעיל דף יב ע"א רש"י ד"ה לא שפרשה וכו' ובשער המלך פ"ד מהל' פסולי מ' ה: ב) תוס' ד"ה מזירה וכו' וס"ס כמהני' אי לא אמר כנ"ל. ג) ד"ה אלא וכו' וע"ע דלא דמי לאחרים. ד) ר"ל לאחרים שאינן יכולים להפר לעצמן. מ"מ: ד) ד"ה והיינו טעמא וכו' אע"ג דהיפר לה לענין איסור מלת איסור נמתק. ה) ר"ה לעולם מיעקר עקר וכו' וי"ל דמשום ר' יהודה נקט הכי. ו) שי' ע"ח:

נוסחא (דף כא:)

בדו מיעקר עקר (מיקרו) -אין- מינו גייז (דק מיות הכרתו) נ"מ באשה נזרה (באומר "ואני") אחרי שאמרה ראשונה נזרתי ואמר בדלא יש בראשונה ובפר - אם דין הטעיה

מהרנב

פי' הרא"ש

אמר כלום אם לא הזכיר אבר שהנשמה תלוי' בו. וחכי תניא בתוספתא ה"ז נזיר ידי כיפו שערו כשערו כרגלו ה"ז נזיר ידי נזירה רגלי נזירה לא אמר כלום הריני ג) נזיר ושמעה אשתו ואמרה ואני מיפר לה ושלו קיים שאין נזרו תלוי בנזרה שהוא נזיר תחילה: הריני נזירה ושמע בעלה ואמר ואני אינו יכול להפר לה שאם הוה מיפר שלה היה נם נ ז ר ו בטל כדתני' בריש פרקין דאיתר הראשון ואחרי כולם וכתיב לא יחל דברו הוא אינו מיחל לעצמו: הריני נזיר ואת ואמרה אמן שאל אותה אם נם היא תרצה להיות נזירה ואמרה אמן מיפר שלה ושלו קיים שאין נזרו תלוי בנזרה: הריני נזירה ואתה שאלה לי אם נם הוא רוצה להיות נזירה ואמר אמן אינו יכול להפר לפי שנזרו תלוי בנזרה • אינה סופנת ארבעים שכבר היפר נזרה • ר' יהודה אי' אם אינה סופנת ארבעים מן התורה תספוג מכת מרדות מדרבנן לפי שכיוונה לעבור על דברי תורה ובתים' דמכות תניא מכות מ' מן התורה אבל מכת מרדות אינו כן אלא מכין אותו עד שתצא נפשו אבל הכא שעברה כבר לא עדיפה מאם לא הפיר להנ'האשה שנדרה בנזיר והפרישה בהמתה נ'בהמות חטאת ועולה ושלמים אם משלו היתה הבהמה' תצא ותרעה בעדר דהפרשה בהמות היתה • דכי אקני לה מידי דצריך לה מידי דלא צריך לה לא אקני לה ואם משלה היתה החטאת שהקנה לה אחר ע"מ שאין לבעלה רשות בה חטאת כרמפ' דהויא כמו חטאת שנתכפרו בעליה דלמיתה אזלא • ועולה ושלמים יקרבו כיון שהרפשו ונאכלים השלמים ליום א' כתיפר שלמי נזיר ואינן סעונין לחם • ואפי' הפרישה הלחם אין שחיטת השלמים מקדשתן ומהו פרין צריך שכבר קדש קדושת דמים הכן אין הזה ושוק סעונים תנופה

דבעי' על כפי הנזיר: היו מעות סתומים שייחדתן לקנות בהם קרבנותיה ולא פי' מאיזה מהן יקנו עולה או שלמים או חטאת יפלו לנדבה לעורת קיץ [המזבח] וכנמ' פס' דהלכה למשה מסיני הוא מפורשים דמי חטאת ילכו לים המלח ואילו קנה בהם בהמה היתה מתה גם המעות אסור בהנאה ואין בהם מעילה ב) דכיון דלא בודקה אצלה לא קרי' בהו קדישה: איבעיא להו בעל מעקר עקר כמו שחכם עוקר הנדר מעיקרו או מינו גייז לים מכאן ולהבא דוקא: הוא נמי אישתראי מידי דהוה אם אמר הריני נזיר ושמע הבירו ואמר ואני דאמרי' דאתר הראשון דעהרו כלום אבל אי אמרת מינו גייז מכאן ולהבא דוקא אז נדר השניה קיים וה"ה דהוה מצי למימר כגון ששתתה יין ונטמאה למתים ואח"כ הפר לה בעלה דאי מעיקרא עקר אינה לוקה ואי מינו גייז לוקה כדאמרינן בסמוך: ואי ס"ד בעל מינו גייז ליפר לאשתו והוא ליתסר שלא נתבטל נזרו בהפרתה: אי מהשיל אהקמתו מצי מפיר שישאל לחכם ויתיר לו מה שקיים לה ואז יוכל להפר לה כדאי' בנדרים נשאלין על ההקם ולא על ההפר' ואי ס"ד מעקר עקר תיפוק ליה דהוי כאילו לא נדרה כלל ומעיקרא הפרשה בטעות הואי: והיינו טעמא כיון דצריך הפרה כו'א הקפר כדמפרש בסמוך משום דלקמן קריבה הוצרך ליתן טעם יפה להקרבה אבל הכא דלמיתה אזלא לא חש להצריך: ואית דגרסי כיון דלא צריך כפרה דבבר הפיר לה בעלה הוי כחטאת בטעות: ואי ס"ד מעקר עקר אמאי סופנת מכח מרדות מעולם ג) אין הכי נמי דא"א הקפר היא הלכך בקל מביאה חטאת הטוף ובעלילה מועטת כיון דאשכחן בטעות אלא כחטאת שמתו בעליה: מלת איסור נמתק • וכ"כ זה יש על כו' כנ"ל. מ"מ: ה) ר"ה לעולם מיעקר עקר וכו' וי"ל דמשום ר' יהודה נקט הכי. ו) שי' ע"ח: